REPARTIȚIA LUI *U* FINAL ÎN DACOROMÂNĂ (PE BAZA ALRR. *SINTEZĂ*)[*]

CARMEN-IRINA FLOAREA

Există în dialectologia română câteva locuri comune care, deşi nu au fost clarificate în totalitate, au fost preluate ca atare în cercetările ulterioare fără a se insista asupra lor. Este şi cazul vocalei ***u*** pronunțate asilabic la sfârşitul substantivelor şi adjectivelor la nominativ singular şi la formele verbale de persoana I singular, după consoană sau grup consonantic.

Discuțiile despre problematica acestui fenomen au fost numeroase şi ele au privit atât originea fenomenului, fazele prin care a trecut, cauzele dispariției, dar şi repartiția geografică. După ce, la începutul secolului trecut, s-au purtat discuții îndelungi asupra acestui fenomen[1], interesul cercetătorilor nu s-a mai îndreptat ulterior în acestă direcție, deşi nu se ajunsese la o părere unanimă.

În ceea ce priveşte originea acestui fenomen, majoritatea lingviştilor consideră că este vorba de un arhaism fonetic: vocala exista încă din latină, iar în româna comună se ştie că finala substantivelor era întotdeauna vocalică. Aromâna păstrează pe ***u*** final asilabic după orice consoană, iar după grup de consoane se rosteşte silabic. În meglenoromână ***u*** final nu apare decât după *muta cum liquida*.

Al. Rosetti consideră că prezența lui ***u*** final nu mai are nicio legătură cu ***u*** final din latină, ci este un fenomen recent[2] şi reprezintă un mod particular de a pronunța consoanele oclusive finale, de la care s-a extins, prin analogie, şi la finala altor cuvinte. În ceea ce priveşte prezența lu ***u*** final în grafia textelor de limbă veche, Al. Rosetti consideră că era notat doar în virtutea unei tradiții, el nemairepreznțând o realitate fonetică. E. Petrovici acceptă această opinie, afirmând că este vorba despre o articulație suplimentară labială a consoanei finale şi dovedeşte în cercetările sale de fonetică experimentală că nu este vorba de prezența niciunei vocale. El este de părere că acest mod de pronunție a dispărut, sub influență maghiară în graiurile din Transilvania sau sub influența recentă a slavei în

[*] Această lucrare a fost realizată în cadrul proiectului „Cultura română şi modele culturale europene: cercetare, sincronizare, durabilitate”, cofinanțat de Uniunea Europeană şi Guvernul României din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007–2013, contractul de finanțare nr. POSDRU/159/1.5/S/136077”

[1] Vezi Densusianu 1904; Neiescu 1957; Puşcariu 1959; Rosetti 1986; Teaha 1968; Vasiliu 1968.

[2] Rosetti, 1986: 499–500; Rosetti 1968: 305–306.

FD, XXXIV, Bucureşti, 2015, p. 13–27

BDD-A21073 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-24 00:13:46 UTC)

celelalte graiuri dacoromâne. P. Neiescu o consideră o evoluție normală în interiorul dacoromânei[3].

Părerea lui Ov. Densusianu este că sistemul de accentuare în dacoromână a provocat reducerea duratei, asurzirea şi închiderea timbrului vocalei finale în silabă neaccentuată, a dus la dispariția lui ***u*** final: urmat de pronunțarea explozivă a oclusivelor, ***u*** final ar fi dispărut mai rapid acolo unde era mai departe de accentul de intensitate.

În graiul din Crişana, grai recunoscut pentru caracterul său arhaic, acest ***u*** asilabic (şi uneori silabic) s-a păstrat şi este considerat specific zonei. Unii cercetători[4] au exprimat ideea că este vorba despre un arhaism numai în Crişana şi că dincolo de munți acesta a ajuns odată cu mişcările de populație. T. Teaha[5] infirmă această ipoteză întrucât constată absența acestui fenomen tocmai într-o zonă prin care ar fi trebuit să treacă aceste populații, zona Vama Buzăului, care împarte cele două arii cu ***u*** final. Acceaşi idee o susținea şi P. Neiescu motivând că oierii transilvăneni au întemeiat sate şi în nordul Moldovei, în Oltenia şi în Banat, iar aici nu apare acest fenomen. În plus oierii ar fi trebuit să aducă şi alte fenomene cu ei pe care să le „ofere" confraților lor de peste munți.

Într-o cercetare recentă[6] Maria Marin aşază fenomenul labializării consonelor finale alături de alte fenomene arhaice atât fonetice, cât şi morfologice şi lexicale, care pun pe acelaşi plan graiurile din Muntenia cu cele din Crişana, considerând că sunt două arii conservatoare în cadrul dacoromânei, arii care confirmă unul dintre principiile geografiei spațiale ale lui Bartoli[7]; rezultă că Muntenia nu a „împrumutat" fenomenul din Crişana.

În studiul său asupra prezenței lui ***u*** final după un element palatal, aşa cum se reflectă în câteva din hărțile ALRR. *Sinteză*, Dana-Mihaela Zamfir[8] ajunge la concluzia că vitalitatea lui ***u*** final după un element palatal a fost întărită de faptul că cele două sunete formează un segment fonetic nedisociabil, asemănător unui diftong ascendent, concluzie susținută şi de numeroase exemple din limba veche notate în grafia chirilică. Autoarea acordă o mai mică importanță determinărilor morfologice şi pune accentul în mod deosebit pe contextul fonetic. Frecvența ridicată a lui ***u*** final în acest context fonetic în zone care nu se suprapun cu aria labializării celorlalte consoane, o determină pe Dana Zamfir să nege şi ea rolul mişcărilor de populație în propagarea acestui fenomen, cel puțin în acest caz, şi să afirme „tendința aproape generală a dacoromânei depăstrare a lui ***u*** final după sunet palatal"[9]. Ov. Densusianu[10] remarca şi el frecvența ridicată a labializării

[3] Neiescu 1957: 160 ş.u.
[4] Cf. *Compendiu* 1975; *Tratat* 1984.
[5] Vezi Teaha 1962.
[6] Vezi Marin 2014.
[7] Sinteze 2013:67. Conform principiului ariilor laterale ştim că acestea sunt mai conservatoare.
[8] Vezi Zamfir 2014.
[9] Zamfir 2014: 317.

BDD-A21073 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-24 00:13:46 UTC)

consoanelor palatale dar o considera motivată tot morfologic, ca şi în cazul celorlalte consoane. El stabileşte unele categorii de cuvinte, în funcție de evoluția fenomenului şi consideră că ***u*** final a dispărut mai întâi la cuvintele plurisilabice, s-a menținându-se mai bine la cele monosilabice sau după consoane palatale, motivat în mabele cazuri morfologic.

Gr. Rusu[11], unul dintre dialectologii direct implicați în anchetele pentru *Noul Atlas lingvistic român pe regiuni*, face o cercetare asupra structurii fonologice a dacoromânei, încercând să surprindă acele fenomene care nu au putut fi descrise cu precizie pe baza ALR. În ceea ce priveşte prezența lui ***u*** final, anchetatorii au întâlnit situații diferite: în unele cuvinte ***u*** final are rol morfologic, deosebind singularul de plural la substantive *oķ/oķ̡ᵘ* sau pers. I de pers. a II-a singular la verbe: *spuȷ̡/spuȷ̡ᵘ*. În unele cazuri acest ***u*** final a fost doar văzut nu şi auzit. În comuna Dumbrava, punctul de anchetă 292 din nordul-vestul Transilvaniei, rostirea lui ***u*** final apare la toate cuvintele, indiferent de vechimea sau originea lor. Autorul a întâlnit ***u*** final asilabic chiar în cuvinte neologice */televizorᵘ̡, covorᵘ̡* / şi menționează faptul că în aceste neologisme nu acționează şi alte legi fonetice prezente în aceste regiuni, cum ar fi palatalizarea dentalelor sau fricativizarea africatelor, deci labializarea consoanelor finale nu este încheiată aici. Ea acționează probabil prin analogie, fiindcă nu mai e vorba de continuarea unui ***u*** latinesc. Gr. Rusu împarte graiurile româneşti în 4 grupe, după prezența acestui fenomen: 1. graiuri cu labializare generală; 2. graiuri în care labializarea are rol morfologic; 3. graiuri în care labializarea consoanelor finale este prezentă în stare latentă, putându-se actualiza în fonetică sintactică; 4. graiuri în care labializarea consoanelor finale este cu absentă. Concluzia la care ajunge lingvistul este că evoluția lui ***u*** final se află în desfăşurare.

Vom lua în discuție în cele ce urmează prezența lui ***u*** final aşa cum se reflectă pe hărțile din vol. I şi II din ALRR. *Sinteză,* vol. I şi II, analizând faptele, acolo unde a fost posibil, în comparație cu cele prezente pe hărțile ALR si ALRM. Harta 10 din ALRM I ne prezintă situația lui ***u*** final în cuvântul ***cap***. Pe hartă se conturează două arii ce marhează prezența a două timbre vocalice: una cu ***î*** final ce cuprinde sud-estul Moldovei, Dobrogea, centrul Munteniei şi câteva puncte la granița Olteniei cu Banatul, un punct în Banat, câteva puncte în partea de nord-vest a Crişanei şi câteva în centrul Transilvaniei. Cealaltă arie prezintă timbrul ***u***, în diferite grade de afonizare[12]: în Banat (un punct), în Crişana (partea estică) şi în Oaş, centrul Transilvaniei, estul Munteniei, sudul Moldovei (un punct), sudul Dobrogei.

[10] Vezi Densusianu 1904.

[11] Vezi Rusu 1983.

[12] Întrucât pe hărți, nici pe cele din ALR şi ALRM, nici pe cele din ALRR. *Sinteză*, fenomenul nu este surprins decât din punct de vedere fonetic, nu am luat în discuție rolul morfologic al labializării.

BDD-A21073 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-24 00:13:46 UTC)

Pe harta similară din ALRR. *Sinteză*[13] situația nu este identică, ceea ce ne face să credem că fenomenul a evoluat. Deşi rețeaua ALRR. *Sinteză* este mult mai numeroasă, ***î*** final nu apare decât în câteva puncte şi are o deschidere mai mare, notată cu ***â***: două puncte în nordul Olteniei, trei puncte în centrul Munteniei, un punct în nordul Dobrogei, unul în vestul Crişanei şi unul în Bucovina. În nordul Bucovinei întâlnim o arie compactă cu un timbru final uşor aspirat. Aria lui ***u*** final cuprinde Crişana, sudul şi sud-vestul Transilvaniei, sudul Moldovei, sud-estul Munteniei, Dobrogea. (Anexa 1).

Pe harta 45 ORB din ALRR. *Sinteză* apare timbru ***h*** aspirat în mai multe puncte din sudul Munteniei şi sudul Dobrogei, timbrul ***î*** în estul Munteniei, un punct în Dobrogea şi două în Crişana. În Crişana apar mai multe puncte cu ***u*** silabic. Acesta ar putea fi motivat de faptul că este un cuvânt monosilabic cu grup consonantic (Anexa 2). În rest, ariile sunt similare cu cele de la harta CAP.

În cuvântul GRAS (Anexa 3) pe harta din ALRM II, ***u*** final apare în doar 13 puncte – în ALRM rețeaua este mult mai rară (lipseşte din Oaş, este prezent în Crişana doar în două puncte, apare în Transilvania şi estul Munteniei). În ALRR. *Sinteză* aria din Crişana este densă şi bine conturată, în patru puncte întâlnim ***u*** plenison, sud-vestul Transilvaniei de asemenea, sud-estul Munteniei, sudul Moldovei (fără a continua din Muntenia). Apare timbrul ***î*** în două puncte din Dobrogea şi un ***h*** aspirat în nordul Moldovei.

În PAS (Anexa 4) pe harta ALRM II ***u*** final face arie în sud-vestul Transilvaniei, continuându-se în estul şi nordul Crişanei, în sud-estul Munteniei, plus un punct în sudul Moldovei. În ALRR. *Sinteză* avem o arie compactă în sudul Moldovei şi o alta în sudul Munteniei. Aria din Crişana şi Transilvnia este aproximativ aceeaşi cu cea de la alte cuvinte. Pe hartă s-au notat inclusiv formele refăcute ale lui pas: ***paş, paş́, paş́, păş***, care prezintă şi ele vocala finală, ceea ce demonstrează că fenomenul a continuat şi mai târziu, nu s-a oprit într-o anumită fază a evoluției cuvintelor.

În cazul lui SURD (Anexa 5) pe harta ALRM apar două arii în Transilvania şi sud-estul Munteniei, în sudul Moldovei, rar în Crişana. În ALRR. *Sinteză* sudul Moldovei este mult mai bine bine conturat: apre timbrul ***î*** într-o arie compactă în Bucovina şi în extremitatea sud-vestică a Crişanei. În sud-estul Munteniei, în Crişana şi Transilvania se conturează ariile marcate anterior.

Pentru cuvântul MUT (Anexa 6) aceleaşi arii se conturează, în ALRM II, în sud-estul Munteniei şi sud-vestul Transilvaniei, continuând cu nordul Crişanei. În 3 puncte situate în nordul Dobrogei, sudul Munteniei şi vestul Crişanei este notat timbrul ***î.*** În ALRR. *Sinteză* este marcată o arie compactă în nordul Bucovinei cu ***î***

[13] Pentru hărțile din ALRR. *Sinteză* am preluat materialul de pe fiecare hartă care ne-a interesat şi am refăcut hărțile în format digital, notând pe hartă doar prezența lui ***u*** final.

BDD-A21073 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-24 00:13:46 UTC)

final asilabic, o alta în sud-estul Munteniei, de asemenea în două puncte din sudul Olteniei şi într-un punct din Crişana. În 8 puncte din Crişana apare ***u*** plenison.

Pe harta (eu) AUD (Anexa 7) se pot urmări două fenomene: iotacizarea radicalului şi prezența lui ***u*** final. Este foarte clar pe harta din ALRM II că Muntenia (fără Oltenia) prezintă forme cu radicalul iotacizat. Aria se continuă în sudul Transilvaniei, ***u*** final apărând atât la formele iotacizate, cât şi la formele cu radicalul refăcut. Aria acestui fenomen începe în sud-estul Munteniei şi se continuă în sud-vestul Transilvaniei, urmând o linie de-a lungul limitei estice a Crişanei şi în zona Oaşului. Apare, de asemenea, în sudul şi centrul Moldovei. Pe harta din ALRR. *Sinteză* este de remarcat faptul că forme cu radicalul refăcut au pătruns în aria Munteniei, în numeroase puncte, probabil sub influența limbii literare. Ariile pentru ***u*** final sunt în linii mari aceleaşi.

Am mai folosit şi alte hărți din ALRR. *Sinteză*, vol. I şi II, pentru a urmări prezența acestui fenomen: h. 102 MĂ ÎNGRAŞ, h. 109 RÂD, h. 111 STRIG, h. 126 CRUȚ, h. 203 BURIC, h. 206 FLĂMÂND, h. 219 CIUNG. Aceste hărți confirmă existența ariilor consoanelor finale labializate delimitate anterior.

Urmărind repartiția lui ***u*** final pe hărțile din ALRR. *Sinteză*, vol. I şi II, şi comparând cu datele din ALRM, constatăm o evoluție a fenomenului. În ALRM ariile bine conturate sunt sud-vestul Transilvaniei, sud-estul Munteniei şi sudul Moldovei. În ceea ce priveşte situația Crişanei, ***u*** final apare mai evident pe linia nord-estică şi mai puțin în alte părți ale provinciei. În ALRR. *Sinteză* în zona Crişanei aria lui ***u*** final este mai extinsă şi apare constant notat pe hărți (excepție face harta AUD pentru care nu am avut date fonetice pentru materialul cartografiat). În plus, ***u*** plenison apare notat cu consecvență într-o zonă care face arie în centrul Crişanei. În anchetele pe care T. Teaha le-a întreprins în 12 sate din Bihor, cu un chestionar de 50 de întrebări, notează[14] numeroase inconsecvențe atât la nivel de sat, cât şi la nivel de informator, în ceea ce priveşte pronunțarea lui ***u*** final silabic.

O situație interesantă este prezentă pe harțile 92 (vorbesc) ÎNCET şi 261 (merg) ÎNCET (Anexa 8), unde se conturează o nouă arie în partea de nord: pe aproape întreg teritoriul Moldovei apare ***u*** final silabic. De asemenea, vocala apare şi în câteva puncte din nordul Transilvaniei, acolo unde nu o întâlnim în cazul altor cuvinte. În nord-estul Crişanei *încet* se pronunță fără niciun fel de labializare, iar în sudul Moldovei ***u*** final se întâlneşte foarte rar. În Muntenia se formează arie doar în sud-est. Prezența lui ***u*** final silabic în cazul acestui cuvânt ar putea fi interpretat ca o marcă adverbială, provenind din locuțiunea *cu încetu* aşa cum apare în punctul de anchetă 598 (Moldova), dar nu se explică faptul că dispare exact din zonele consacrate.

Aşa cum apare notat pe hărțile ALRR. *Sinteză*, prezența lui ***u*** asilabic după consoanele finale pare un fenomen încă viabil la nivelul graiurilor dacoromânei. El apare atât la nivelul cuvintelor moştenite, acolo unde este considerat etimologic,

[14] Teaha 1968: 7 ş.u.

BDD-A21073 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-24 00:13:46 UTC)

dar şi la cuvintele de alte origini, cât şi în neologisme (v. h. 140 BĂRBIER sau h. 295 DISPENSAR). Dacă în cazul neologismului *dispensar* vorbitorii au putut să trateze secvența finală ca pe un sufix de tipul lat. *-ariu,* în cazul lui *bărbier* ***u*** final apare şi la finalul altor forme, de tipul: *bărbir*$^{u}_{i}$*, borbil*$^{u}_{i}$ sau în cuvinte neologice sinonime: *frizer*$^{u}_{i}$. Comparativ cu ariile prezente pe hărțile ALRM, o evoluție ni se pare mai degrabă în cazul Crişanei şi al Moldovei, în timp ce sud-vestul Transilvaniei şi sud-estul Munteniei au păstrat aproximativ aceleaşi coordonate. Faptul că rețeaua ALRR. *Sinteză* este mult mai deasă ar putea fi o explicație, pe vechea rețea ALR probabil nu au putut fi surprinse fenomenele cu precizie. Zona caracterizată prin prezența lui ***u*** final se întinde de la sud-estul țării, centru până în nord-vest. Moldova are încă o izoglosă mobilă, iar în Bucovina e prezentă o arie cu timbru ***î*** final, timbru care apare notat pe hărțile ALRR. *Sinteză* şi în Oltenia. După datele urmărite pe hărțile ALR, ALRM şi ALRR. *Sinteză* putem afirma că ***u*** final silabic, devenit ulterior asilabic, a fost general într-o perioadă mai veche a dacoromânei, aria lui diminuându-se ulterior, în grade diferite. Nu se poate susține ideea că este vorba de un „import" în aria extracarpatică (Muntenia, Moldova), ci de un fenomen arhaic care a evoluat în ritm diferit în diversele regiuni ale țării. Prezența acestei particularități care străbate teritoriul Dacoromaniei de la o extremitate la alta, la care adăugăm prezența acestuia în alte contexte fonetice, existentă şi la nivelul altor graiuri, ar putea fi considerată una dintre trăsăturile apte să marcheze unitatea graiurilor dacoromâne, şi nu diferențierea lor.

BIBLIOGRAFIE

ALRM I, II, s. n. = *Micul atlas lingvistic român. Serie nouă*, Cluj, Muzeul Limbii Române, vol. I, Sever Pop 1938; vol. II, Emil Petrovici, Leipzig, Sibiu, 1940.

ALRR. *Sinteză* = *Atlasul lingvistic român pe regiuni. Sinteză*, sub conducerea lui Nicolae Saramandu, Bucureşti, vol. I, 2005, hărțile 1–135, colectiv redacțional: Dana-Mihaela Zamfir, Marilena Tiugan, Verginica Barbu Mititelu, Carmen Radu, Irina Floarea, Mihaela Morcov; vol. II, 2012, hărțile136–324, colectiv redacțional: Verginica Barbu Mititelu, Mihaela-Mariana Morcov, Manuela Nevaci, Carmen-Ioana Radu, Daniela Răuțu, Dana-Mihaela Zamfir.

Avram 1968 = Andrei Avram, *Observații asupra sistemului vocalic al dacoromânei din epoca începuturilor scrisului*, în SCL, XIX, nr. 2, p. 97–101.

Compendiu 1975 = Matilda Caragiu-Marioțeanu, *Compendiu de dialectologie română, nord- şi sud-dunăreană*, Bucureşti.

Densusianu 1904 = Ov. Densusianu, *Din istoria amuțirii lui* ***u*** *final*, în „Analele Academiei Române", seria II, tom. XXVI, Bucureşti.

Marin 2014 = Maria Marin, *Trăsături dialectale comune graiurilor munteneşti şi celor crişene,* în FD, XXXIII, p. 87–98.

Neiescu 1957 = P. Neiescu, *O problemă de fonetică istorică. Originea lui* ***u*** *final în limba română*, în CL, II, p. 159–179.

Neiescu 1963 = P. Neiescu, *Un arhaism în fonetismul din graiul bănățean* în CL, VIII, p. 45–48.

BDD-A21073 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-24 00:13:46 UTC)

Petrovici 1952 = Emil Petrovici, *Corelația de timbru a consoanelor rotunjite şi nerotunjite în limba română* în SCL, III, p. 127–185.
Puşcariu 1959 = Sextil Puşcariu, *Limba română*, vol. II.
Rosetti 1959 = Al. Rosetti, *Din nou despre* u *final în limba română*, în SCL, X, nr. 3, p. 445–448.
Rosetti 1962 = Al. Rosetti, *Despre* ***-u*** *final în limba noastră veche* în, SCL, XIII, nr. 4, p. 545–546.
Rosetti 1969 = Al. Rosetti, *Observații asupra lui* -u *în limba română* în SCL, XX, nr. 1, p. 103–104.
Rosetti 1968 = Al. Rosetti, *Problema lui* ***u*** *final în limba română* în SCL, XIX, nr. 3, p. 303–306.
Rosetti 1986 = Al. Rosetti, *Istoria limbii române*, Bucureşti (ediție definitivă).
Rusu 1960: = Valeriu Rusu, *În legătură cu* ***-u*** *în limba română (Originea ariei din sud-estul teritoriului lingvistic dacoromânesc)* în SCL, 11, nr. 2, p. 259–267.
Rusu 1983 = Grigore Rusu, *Structura fonologică a graiurilor dacoromâne*, Bucureşti.
Sinteze 2013 = Nicolae Saramandu, Manuela Nevaci, *Sinteze de dialectologie română,* Bucureşti.
Teaha 1962 = Teofil Teaha, *Graiul de la Vama Buzăului*, în LR, XI, nr. 1, p. 95–106.
Teaha 1968 = Teofil Teaha, *Vocale finale silabice în graiurile din Crişana*, în SCL, XIX, nr. 1, p. 3–10.
Teaha 1961 = Teofil Teaha, *Graiul din valea Crişului Negru*, Bucureşti.
Tratat 1984 = *Tratat de dialectologie românească*, Craiova.
Vasiliu 1968 = Em. Vasiliu, *Fonologia istorică a dialectelor dacoromâne*, Bucureşti.
Zamfir 2014 = Dana-Mihaela Zamfir, *În legătură cu istoria amuțirii lui* ***-u*** *final. Despre rezistența în timp şi despre difuziunea dialectală a tipurilor fonetice* ***puiu***, ***ochiu ariciu***, în *Lucrările celui de-al XV-lea Simpozion Internațional de Dialectologie*, Cluj-Napoca, p. 313–351.

LA DISTRIBUTION DE LA VOYELLE *U* FINALE EN DACOROUMAIN (D'APRÈS *ALRR. SYNTHÈSE*)

RÉSUMÉ

La présence de la labialisation des consonnes finales, telle que la situation des cartes de l'ALRR. *Synthèse* nous montre, met en évidence l'unité des patois du dacoroumain. Il s'agit d'un phénomène archaïque qui réunit les extrémités de la Dacoromania.

Institutul de Lingvistică
„Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti"
al Academiei Române

BDD-A21073 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-24 00:13:46 UTC)

ANEXA 1

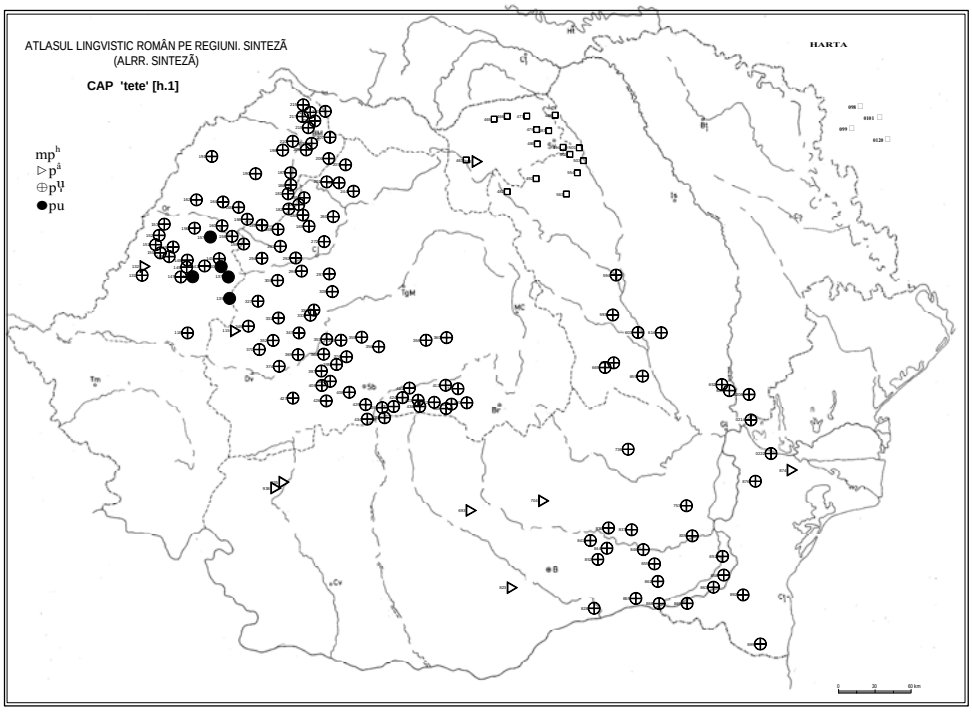

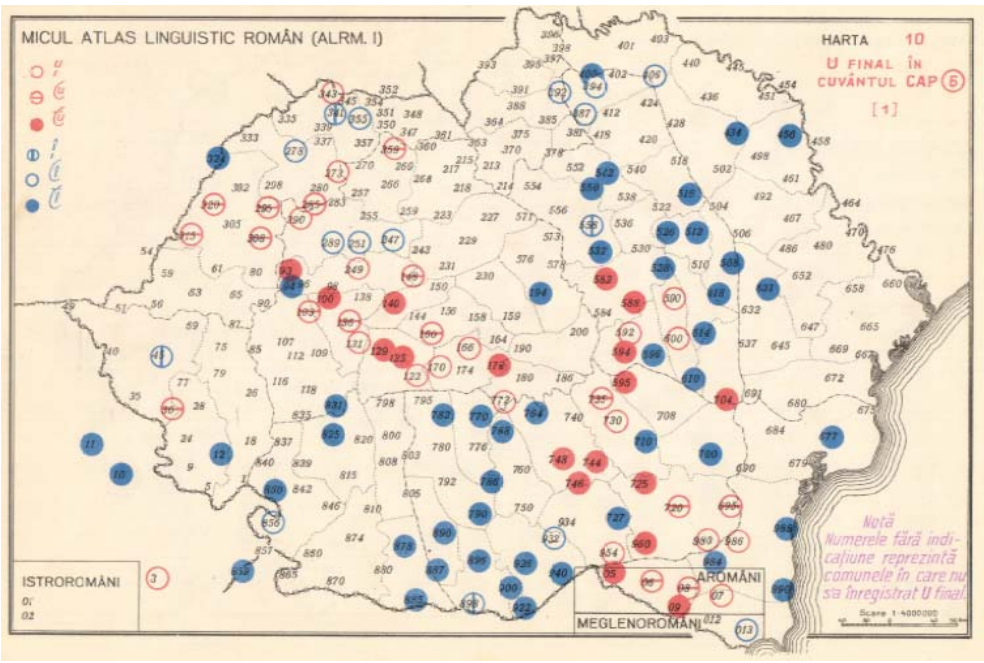

BDD-A21073 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-24 00:13:46 UTC)

ANEXA 2

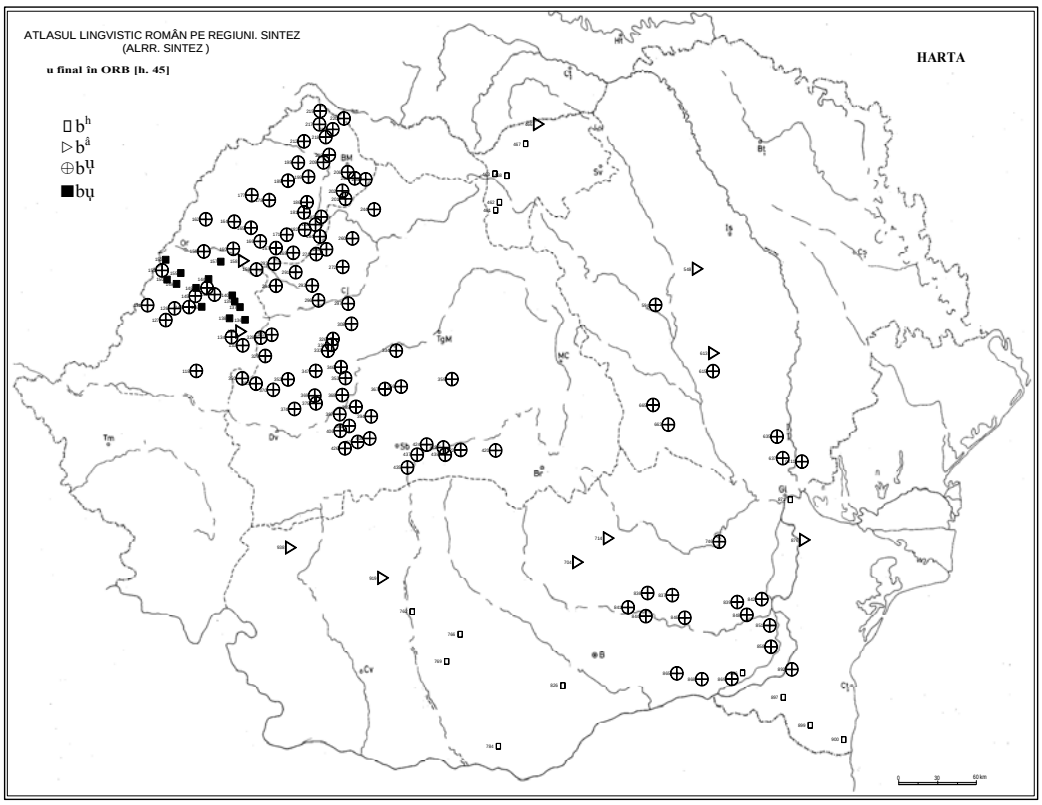

BDD-A21073 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-24 00:13:46 UTC)

ANEXA 3

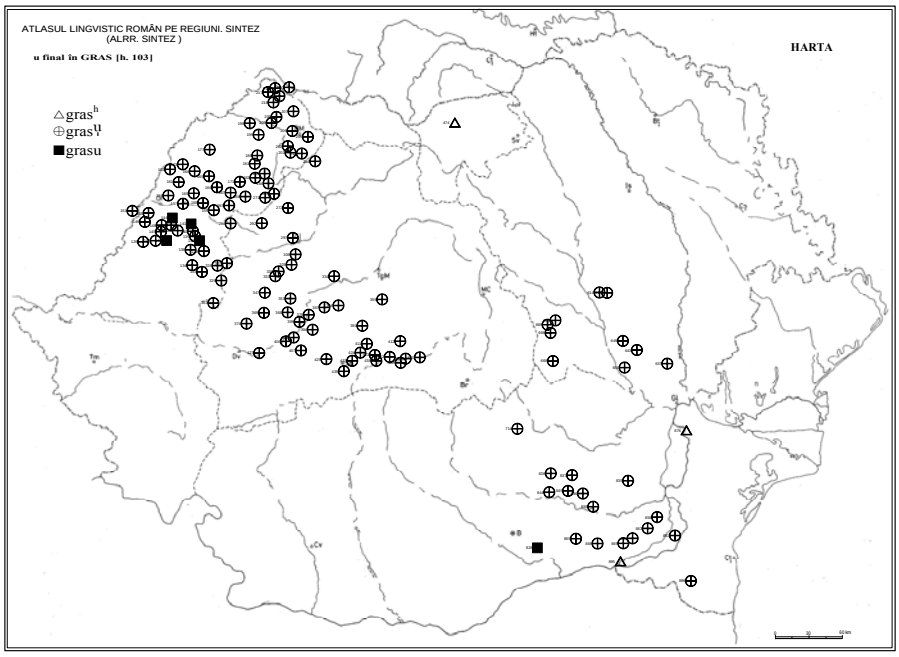

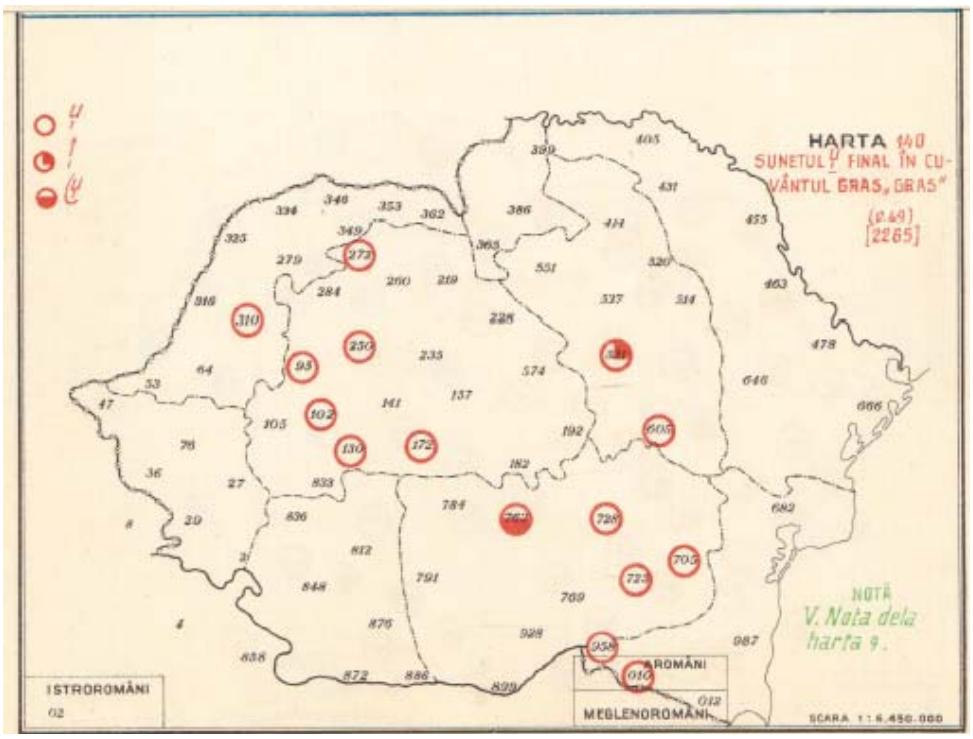

BDD-A21073 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-24 00:13:46 UTC)

ANEXA 4

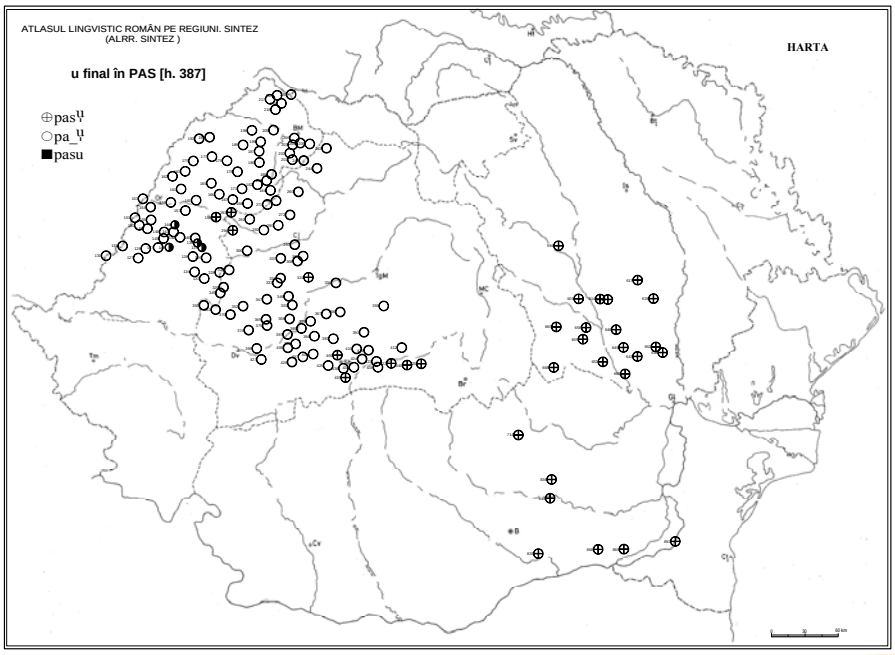

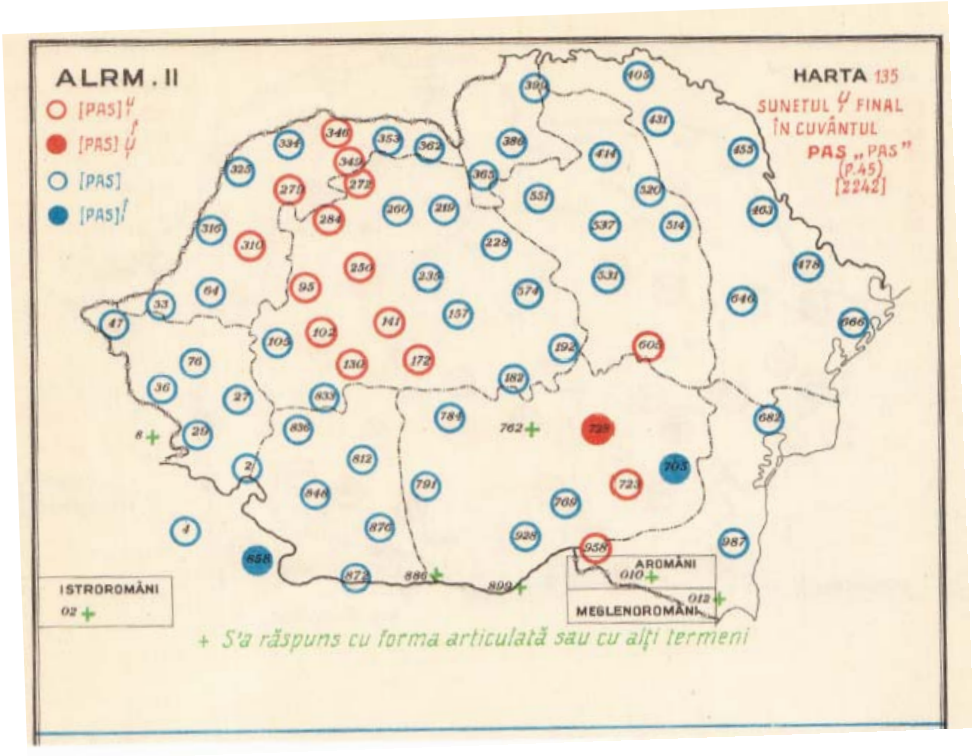

BDD-A21073 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-24 00:13:46 UTC)

ANEXA 5

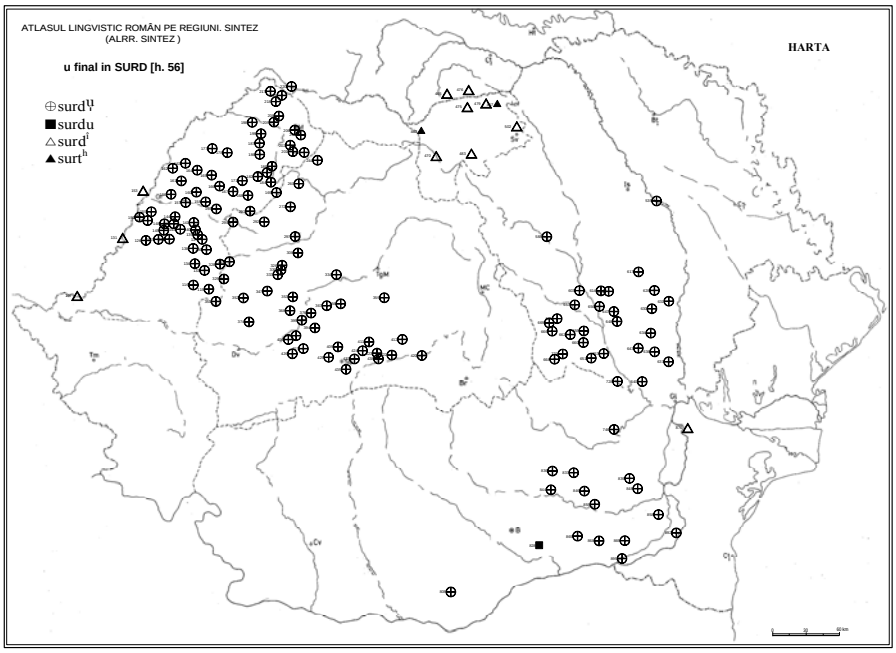

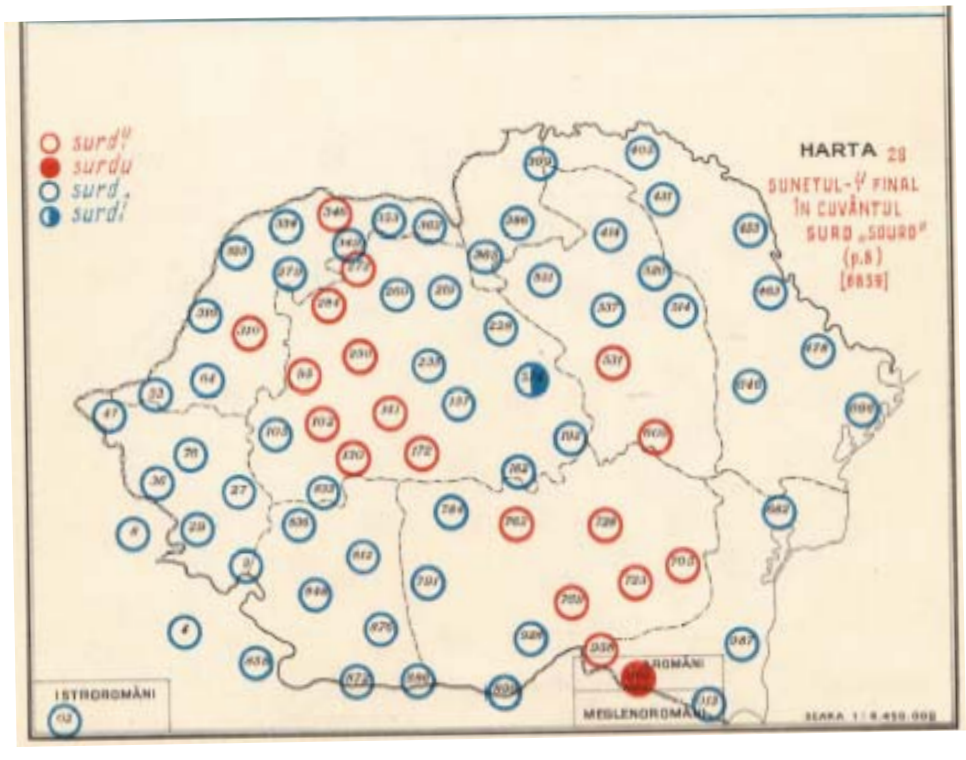

BDD-A21073 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-24 00:13:46 UTC)

ANEXA 6

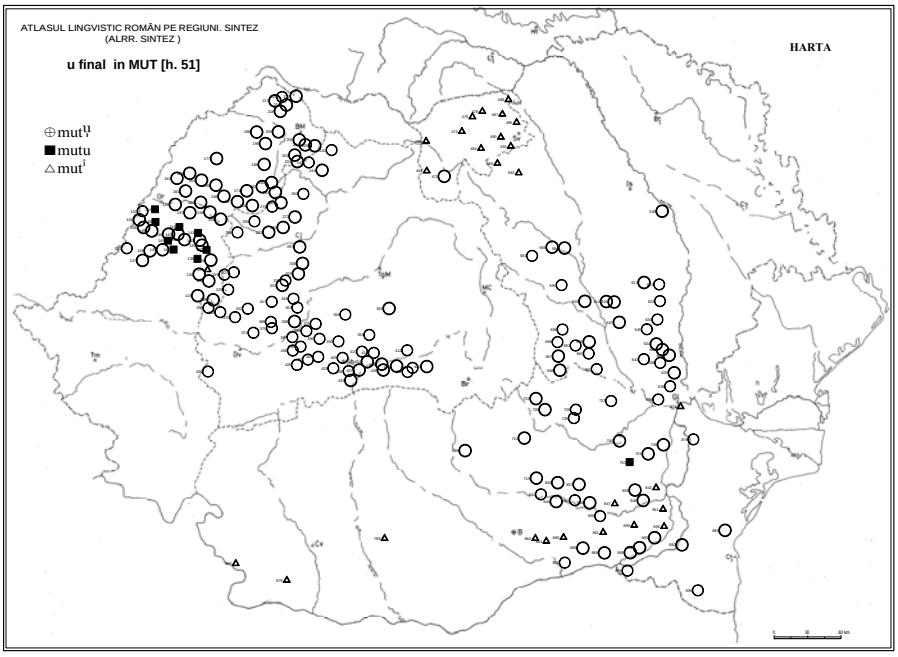

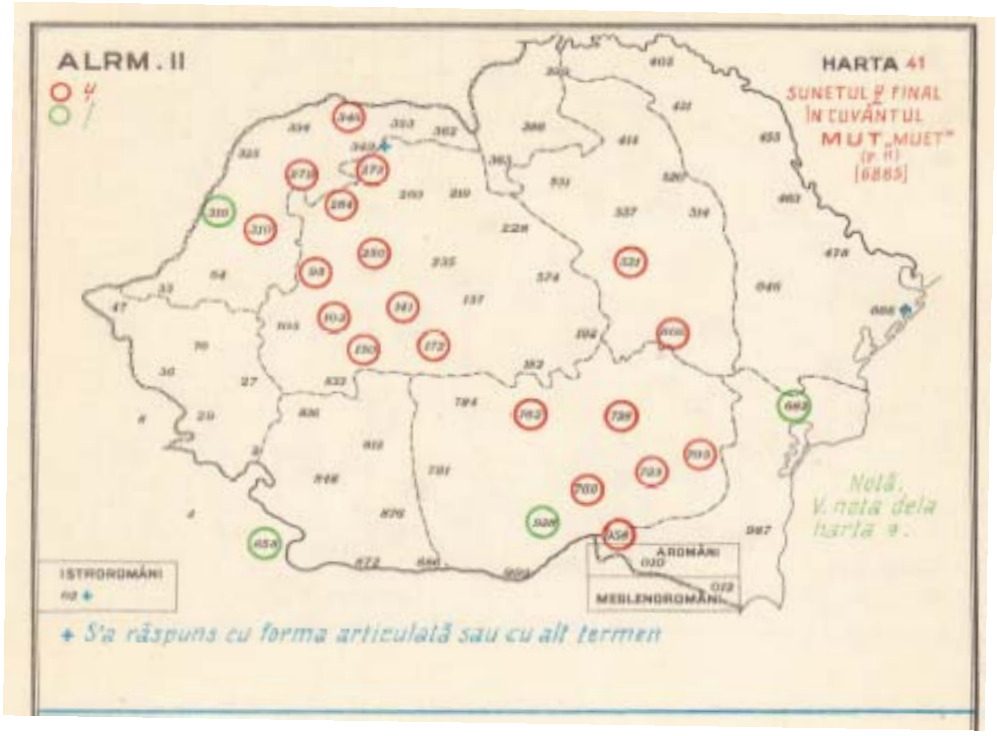

BDD-A21073 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-24 00:13:46 UTC)

ANEXA 7

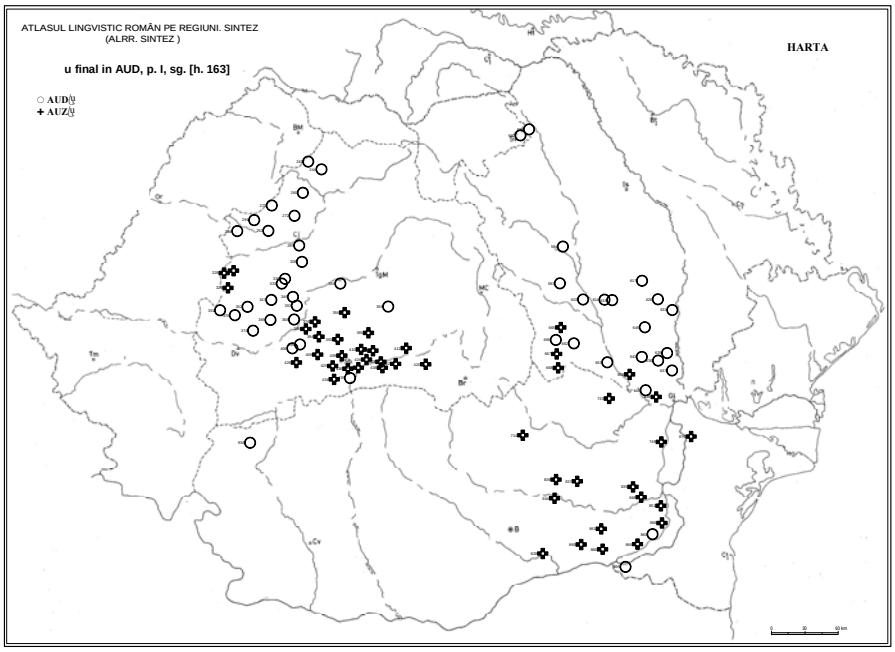

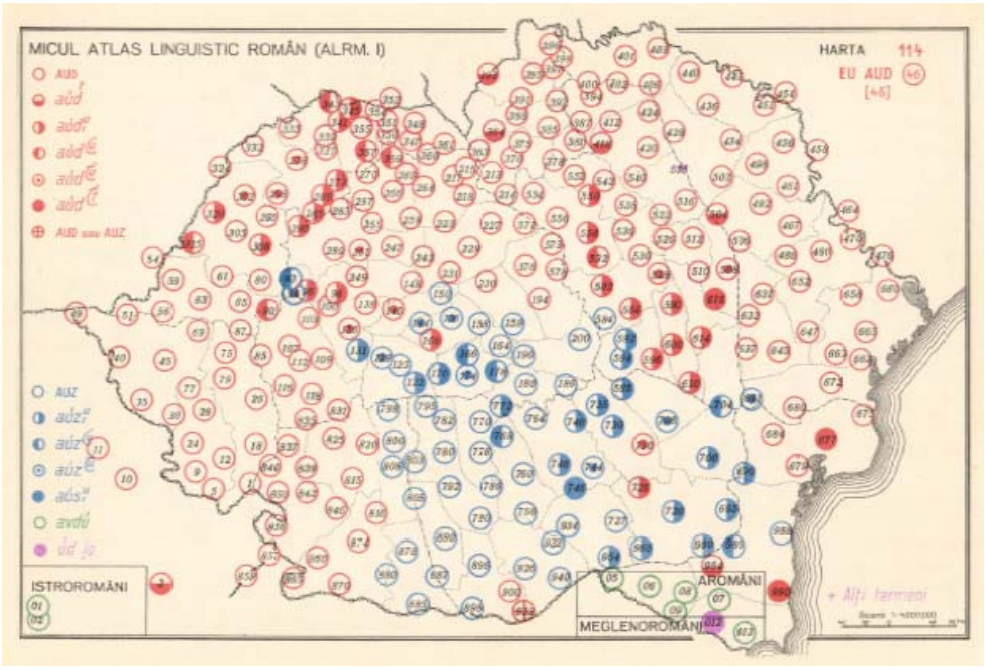

BDD-A21073 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-24 00:13:46 UTC)

ANEXA 8

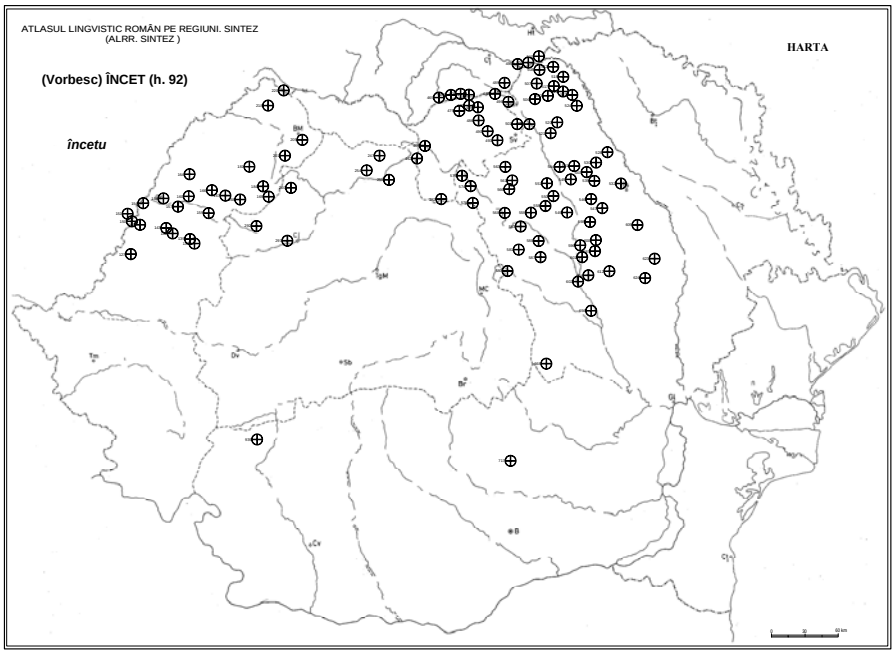

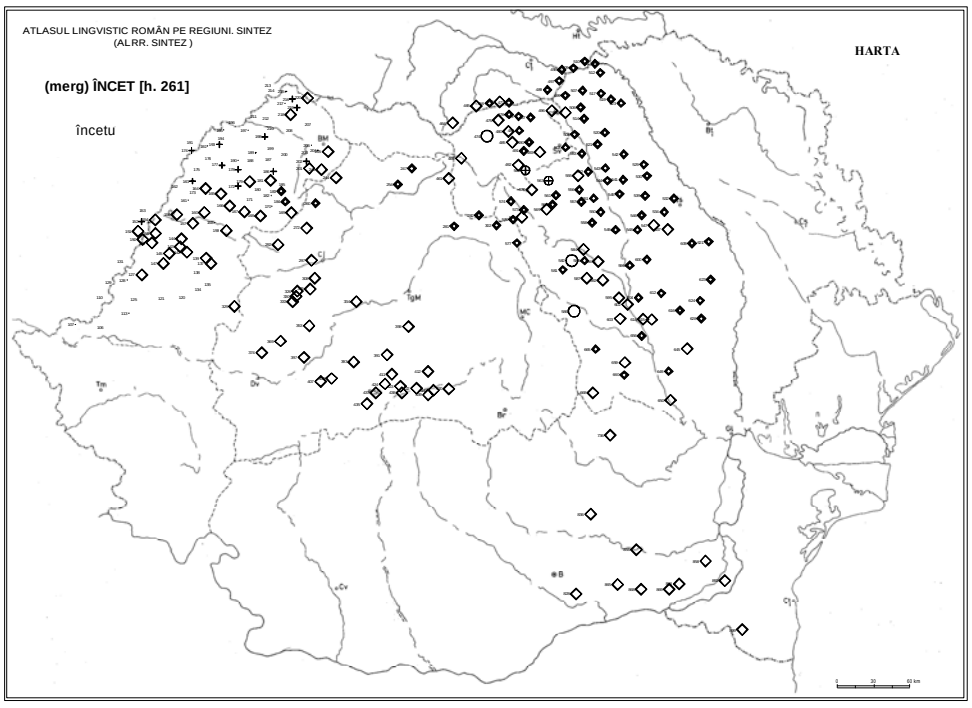

BDD-A21073 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-24 00:13:46 UTC)